

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 94/2011-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 8. júna 2011 o návrhu skupiny 37 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, zastúpenej advokátom JUDr. R. M., B., na začatie konania o súlade § 47a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení zákona č. 546/2010 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky takto

r o z h o d o l :

Konanie o návrhu skupiny 37 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky **z a s t a v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 5. apríla 2011 doručený návrh skupiny 37 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „skupina poslancov“), zastúpenej advokátom JUDr. R. M., B. (ďalej len „právny zástupca“),

na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o súlade § 47a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení zákona č. 546/2010 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „Občiansky zákonník“), s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy.

Namietané ustanovenie § 47a Občianskeho zákonníka sa stalo súčasťou Občianskeho zákonníka na základe jeho novelizácie vykonanej zákonom č. 546/2010 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Túto novelizáciu Národná rada Slovenskej republiky schválila 9. decembra 2010 a je účinná od 1. januára 2011.

Namietané ustanovenie § 47a Občianskeho zákonníka znie:

„§ 47a

Účinnosť povinná zverejňovaných zmlúv

(1) Ak zákon ustanovuje povinné zverejnenie zmluvy, zmluva je účinná dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia.

(2) Účastníci si môžu dohodnúť, že zmluva nadobúda účinnosť neskôr po jej zverejnení.

(3) Zmluva uzavretá na účely odstránenia následkov mimoriadnej udalosti bezprostredne ohrozujúcej život, zdravie, majetok alebo životné prostredie, je účinná bez zverejnenia. Rovnako je bez zverejnenia účinné aj ustanovenie zmluvy, ktoré obsahuje informáciu, ktorá sa podľa osobitného zákona nesprístupňuje.

(4) Ak sa do troch mesiacov od uzavretia zmluvy alebo od udelenia súhlasu, ak sa na jej platnosť vyžaduje súhlas príslušného orgánu, zmluva nezverejnila, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.“

Skupina poslancov odôvodnila svoj návrh najmä takto:

«... § 47a Občianskeho zákonníka bolo podľa predkladateľa, vlády Slovenskej republiky, do právneho poriadku zavedené s cieľom zaviesť pravidlá, ktoré zabezpečia transparentné a hospodárne nakladanie s verejným majetkom a s verejnými prostriedkami.

Navrhovatelia podporujú snahu zákonodarcu dosiahnuť tento vytýčený cieľ, ako aj samotné povinné zverejňovanie zmlúv, avšak spôsob jeho konkrétnej realizácie je z hľadiska súladu s Ústavou Slovenskej republiky prinajmenšom sporný.

Zákon č. 546/2010 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony zaviedol do zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) (ďalej len „infozákon“) legálnu definíciu povinne zverejňovaných zmlúv, na ktoré odkazuje napadnuté ustanovenie ust. § 47a Občianskeho zákonníka. Legálna definícia povinne zverejňovaných zmlúv teda nie je súčasťou kódexu súkromného práva, Občianskeho zákonníka, ale upravuje ju infozákon.

Podľa ust. § 5a ods. 1 infozákona: Povinne zverejňovaná zmluva je písomná zmluva, ktorú uzaviera povinná osoba a ktorá obsahuje informáciu, ktorá sa získala za verejné prostriedky, alebo sa týka používania verejných prostriedkov, nakladania s majetkom štátu, majetkom obce, majetkom vyššieho územného celku alebo majetkom právnických osôb zriadených zákonom, na základe zákona alebo nakladania s finančnými prostriedkami Európskej únie.

Napadnuté ustanovenie § 47a ods. 1 Občianskeho zákonníka zavádza hmotnoprávnu podmienku nadobudnutia účinnosti zmluvy, ktorá napĺňa legálnu definíciu podľa ust. § 5a infozákona. Takáto povinne zverejňovaná zmluva nadobúda účinnosť až dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia.

Podľa názoru predkladateľa, vlády Slovenskej republiky vyjadrenom v osobitnej časti dôvodovej správy k ustanoveniu § 47a ods. 1 Občianskeho zákonníka Ide najmä o povinne zverejňované zmluvy v zmysle ustanovenia § 5a infozákona. To však nevylučuje, že v právnom poriadku Slovenskej republiky neexistuje iný zákon, ktorý by ukladal zverejnenie zmlúv. Týmto vyjadrením sa potvrdzuje právna neistota subjektov práva ohľadne skutočnosti, či nadobudnutie účinnosti nimi uzatváraných zmlúv je podmienené zverejnením podľa infozákona, alebo aj podľa iného právneho predpisu. Zákonodarca v dôvodovej správe nevysvetľuje, o aký ďalší právny predpis by mohlo ísť.

Podľa dôvodovej správy zákonodarca má záujem na tom, aby sa upravený režim odloženej účinnosti vzťahoval na právne úkony (§ 34 OZ), ktorými vznikajú, menia sa alebo zanikajú práva a povinnosti. Pôjde preto najmä o

- dohodu,
- nepomenovanú zmluvu,
- zmiešanú zmluvu,
- úplné znenie všeobecných zmluvných (obchodných) podmienok, ak sa stali súčasťou zmluvného vzťahu (t. j. ak zmluva - dohoda na ne odkazuje),
- dohodu o novácii (§ 570 až 573 OZ),
- dohodu o odpustení dlhu (§ 574 OZ) a vzdaní sa práva (§574 OZ), dohodu o zrušení záväzku,
- dohodu o urovnaní (pokonávke) (§ 585 až 587 OZ),
- dohodu o započítaní (§ 581 ods. 3 OZ); dohodu o zmluvnej pokute (§ 544 a 545 OZ), dohodu o ručení (§ 546 až 550 OZ).
- záložnú zmluvu (§ 552 OZ),
- dohodu o zabezpečení záväzkov prevodom práva (§ 553 až 553e OZ) dohodu o zabezpečení záväzkov postúpením pohľadávky (§ 554),
- dohodu o postúpení pohľadávky (§ 524 až 530 OZ), dohodu o prevzatí dlhu (§ 531 až 532 OZ),
- dohodu o pristúpení k záväzku (§ 533 až 534 OZ).

Právna úprava odloženej účinnosti sa podľa zákonodarcu má vzťahovať na skupinu zmlúv, ktoré napĺňajú znaky povinne zverejňovanej zmluvy podľa ust. § 5a infozákona.

Navrhovatelia pripomínajú, že uzatvoreniu zmluvy povinnou osobou s druhou zmluvnou stranou spravidla predchádza náročný proces verejného obstarávania podľa zákona č. 26/20006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o VO“). Povinná osoba na zverejnenie zmluvy je v procese verejného obstarávania, verejným obstarávateľom (§ 6 zákona o VO) alebo obstarávateľom (§ 8 zákona o VO). Zákon o VO ustanovuje široké povinnosti pre obstarávateľov a verejných obstarávateľov pri výbere postupov zadávania zákaziek spravidla v závislosti od naplnenia finančných limitov podľa § 4 zákona o VO. Práve proces verejného obstarávania má zabezpečiť verejný, transparentný a spravodlivý výber dodávateľa spomedzi uchádzačov. Takže už samotný proces verejného obstarávania by mal zabezpečovať transparentný a verejný výber uchádzača.

Na zverejnenie povinne zverejňovanej zmluvy je povinná práve osoba podľa ust. § 2 infozákona, to znamená len jeden z účastníkov zmluvy. Podľa ust. § 5a ods. 4 povinne zverejňovaná zmluva, ktorej účastníkom je ministerstvo, ostatný ústredný orgán štátnej správy, verejnoprávna inštitúcia alebo nimi založená právnická osoba, v ktorej vlastní väčšinu akcií alebo väčšinový obchodný podiel alebo ktorú ovládajú väčšinovým podielom na hlasovacích právach alebo vymenúvajú viac ako polovicu členov správneho orgánu alebo iného výkonného orgánu, alebo kontrolného orgánu, sa zverejňuje v Centrálnom registri zmlúv (ďalej len „register“). V registri sa zverejňuje aj zmluva, ktorej účastníkom je rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia zriadená povinnými osobami uvedenými v prvej vete. Povinná osoba zašle bezodkladne Úradu vlády Slovenskej republiky zmluvu na zverejnenie. Register je verejný zoznam povinne zverejňovaných zmlúv, ktorý vedie Úrad vlády Slovenskej republiky v elektronickej podobe; register je informačný systém verejnej správy.

Podľa ust. § 5a ods. 5 infozákona povinne zverejňovaná zmluva, ktorej účastníkom je iná povinná osoba, ako je uvedená v odseku 4, sa zverejňuje na webovom sídle povinnej osoby, ktorá zmluvu uzaviera. Ak táto osoba nemá webové sídlo, zmluva sa zverejňuje bezodplatne v Obchodnom vestníku.

Z uvedeného teda vyplýva, že povinná osoba, ktorou bude práve napr. ministerstvo, štátny orgán, obec. VÚC atď. bude povinná zverejniť uzatvorenú zmluvu spôsobom ako ustanovuje zákon. Zmluvy sa budú zverejňovať:

- a) v Centrálnom registri zmlúv,*
- b) na webovom sídle povinnej osoby,*
- c) v Obchodnom vestníku.*

Návrhové oprávnenie v zmysle písm. a) a c) na zverejnenie má len jeden účastník zmluvy, t. j. štátny orgán alebo orgán verejnej správy, ktorému zverejnenie vyplýva ako povinnosť zo zákona. Ďalej zo samotnej povahy veci vyplýva, že táto povinná osoba disponuje aj právom rozhodnúť v zmysle písm. b) čo bude a čo nebude uverejnené na jej webovom sídle.

Z vyššie uvedených dôvodov sa druhý účastník tohto právneho vzťahu dostáva neopodstatnene do znevýhodneného postavenia v dôsledku skutočnosti, že konaním resp. opomenutím druhého účastníka zmluvy zverejniť zmluvu nastáva sankcia vo forme

nulitnosti, zdanlivosti tohto právneho úkonu. Zjednodušene povedané, napr. verejný obstarávateľ (resp. povinná osoba) sa môže svojho zmluvného partnera jednoducho zbaviť, nakoľko po uplynutí trojmesačnej lehoty sa uplatní zákonná domnienka, že k uzatvoreniu zmluvy nedošlo. Oprávnenie druhého účastníka v zmysle ust. § 5a ods. 6 infozákona podať návrh na zverejnenie v Obchodnom vestníku, ak zmluva nie je zverejnená do siedmich dní odo dňa uzavretia je v tomto rámci nedostatočné. Účastník zmluvy, ktorý po splnení všetkých zákonných podmienok, uzatvoril s povinnou osobou zmluvu, je vystavovaný právnej neistote a kladú sa mu ďalšie zákonné povinnosti a to sledovať, či zmluva, ktorú uzatvoril bona fide je zverejnená alebo nie je, a pokiaľ nie je zverejnená, ukladá sa mu „oprávnenie resp. povinnosť“ podať návrh na jej zverejnenie, pod hrozbou sankcie zdanlivosti tohto právneho úkonu.

Navrhovatelia poukazujú aj na nedôslednosť a rozpornosť napadnutej právnej úpravy, vo vzťahu k právnej úprave zmlúv týkajúcej sa prevodu práv k nehnuteľnostiam.

Vlastnícke právo patrí medzi tzv. vecné práva, je právom absolútnym, pôsobí erga omnes (voči všetkým) - pri prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na základe zmluvy pôsobí erga omnes až od nadobudnutia účinnosti zmluvy, t. j. až na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra o povolení vkladu.

Uvedené jednoznačne vyplýva z Občianskeho zákonníka a zo zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov. V dikcii § 47 ods. 1 Občianskeho zákonníka je výslovne uvedené, že ak zákon ustanovuje, že k zmluve je potrebné rozhodnutie príslušného orgánu, je zmluva účinná týmto rozhodnutím. V § 133 ods. 2 Občiansky zákonník ustanovuje, že ak sa prevádza nehnuteľná vec na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo vkladom do katastra nehnuteľností podľa osobitných predpisov, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Podľa § 5 ods. 1 katastrálneho zákona vklad je úkon správy katastra nehnuteľností; vkladom vzniká, mení sa alebo zaniká právo k nehnuteľnostiam. Podľa § 28 ods. 3 katastrálneho zákona právne účinky vkladu vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra o jeho povolení.

Inými slovami, pojem „platnosť zmluvy“ a pojem „účinnosť zmluvy“ nemožno stotožňovať ani vzájomne zamieňať. Zjednodušene povedané: platná zmluva (zmluva uzatvorená v súlade so zákonom a podpísaná zmluvnými stranami) zaväzuje zmluvné strany

(zmeniť alebo zrušiť ju možno len po vzájomnej dohode); ak je zmluva účinná, pôsobí voči všetkým. Účinnosť zmluvy znamená vznik, zmenu alebo zánik práv vyplývajúcich zo zmluvy. Ak osobitný zákon neustanovuje inak, pri prevode práv k hnutelnej veci nadobúda zmluva účinnosť prevzatím hnutelnej veci (§ 133 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pri prevode práv k nehnuteľnej veci nadobúda zmluva účinnosť až na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra o povolení vkladu konkrétneho vecného práva do katastra nehnuteľností (§ 47 ods. 1 a § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 5 ods. 1 a § 28 ods. 3 katastrálneho zákona).

Z uvedeného vyplýva, že zmluvy, predmetom ktorých je prevod práv k nehnuteľnostiam, nemôžu nadobudnúť účinnosť zverejnením na webovom sídle povinnej osoby, v Centrálnom registri zmlúv alebo v Obchodnom vestníku. Žiadna zmluva nemôže mať dva rozdielne dátumy nadobudnutia účinnosti, t. j. vzniku, zmeny alebo zániku práv vyplývajúcich zo zmluvy.

V nadväznosti na uvedené dávame do pozornosti znenie § 31 ods. 1 a 3 katastrálneho zákona, ktoré ustanovuje povinnosť správy katastra nehnuteľností preskúmať zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpisanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom a že pri rozhodovaní o vklade prihliada aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu (odsek 1) a ktoré ustanovuje, že správa katastra nehnuteľností vklad povolí, ak sú podmienky na vklad splnené: inak návrh zamietne (odsek 3).

Zmluva je dvojstranný alebo viacstranný právny úkon, ktorým zmluvné strany zakladajú medzi sebou právny vzťah, a tým aj vzájomné práva a povinnosti. Pri uzavieraní zmluvy nesmie byť porušené zákonné právo. Teória občianskeho práva rozlišuje rôzne stupne vadnosti právnych úkonov: a) právne úkony zdanlivé (non negotium), t. j. také prejavy vôle, z ktorých nikdy nevznikol právny úkon (neprihliada sa na ne), b) právne úkony vadné. Právnymi následkami vadných právnych úkonov sú neplatnosť právneho úkonu (absolútna alebo relatívna), odporovateľnosť právneho úkonu a možnosť jednostranného odstúpenia od zmluvy.

Napadnuté ustanovenia a to, konkrétne v ust. § 47a ods. 4 upravujú ako sankciu nezverejnenia zmluvy jej zdanlivosť právneho úkonu (ničotnosť, non negotium). Podľa ust. § 47 ods. 4 ak sa do troch mesiacov od uzavretia zmluvy alebo od udelenia súhlasu, ak sa na jej platnosť vyžaduje súhlas príslušného orgánu, zmluva nezverejnila, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo. Zákon v uvedenom ustanovení vyslovuje domnienku, na základe ktorej sa má za to, že uzavretie zmluvy, ktorá v skutočnosti uzavretá bola, podľa zákonnej domnienky uzavretá nebola. Tento právny úkon, ktorý možno skôr považovať v dôsledku absencie zverejnenia ako hmotnoprávnej podmienky jeho účinnosti za vadný, zákon však nesankcionuje neplatnosťou, ale vyslovuje domnienku, podľa ktorej sa právny úkon považuje za ničotný, zdanlivý (non negotium).

Zdanlivé právne úkony sú také prejavy vôle, ktoré vôbec nemajú náležitosti právnych úkonov. Na tieto úkony sa neprihliada, hľadá sa na ne akoby sa neboli urobili. (Lazár, J. a kol. Občianske právo hmotné, 2006, str. 133).

Neplatné sú právne úkony, ktorým chýba niektorá náležitosť, ktorú zákon vyžaduje pod sankciou neplatnosti, pričom sa rozlišuje absolútna a relatívna neplatnosť právneho úkonu. (tamtiež)

Zo samotného posúdenia veci vyplýva, že v prípade, ak je zmluva uzavretá a chýba jej jedna podstatná náležitosť nadobudnutia účinnosti (nie platnosti!), nemožno s takýmto nedostatkom vyslovovať záver na základe zákonnej domnienky, že k uzavretiu zmluvy nedošlo. Uvedené dostáva do horšieho postavenia účastníka právneho vzťahu, ktorý nie je povinnou osobou. V prípade neplatnosti zmluvy, ktorá bola zapríčinená opomenutím splnenia povinnosti druhým účastníkom zmluvy, má tento účastník možnosť uplatňovať nároky vyplývajúce z porušenia povinnosti (napr. nárok na náhradu škody podľa § 373 Obchodného zákonníka alebo § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka). V prípade, pokiaľ bude naplnená zákonná domnienka uvedená v napadnutom ust. § 47a ods. 4 Občianskeho zákonníka, že k uzavretiu zmluvy vôbec nedošlo, ohrozí sa tým postavenie druhého účastníka, ktorý ničotnosť, zdanlivosť právneho úkonu nespôsobil a uzavrel zmluvu bona fide, pričom je sporné či si bude môcť uplatňovať nároky z porušenia povinnosti druhej zmluvnej strany (keďže zmluva nevznikla).

Napadnuté ustanovenie § 47a ods. 3 Občianskeho zákonníka ďalej upravuje výnimku, podľa ktorej zmluva uzavretá na účely odstránenia následkov mimoriadnej

udalosti bezprostredne ohrozujúcej život, zdravie, majetok alebo životné prostredie, je účinná bez zverejnenia. Rovnako je bez zverejnenia účinné aj ustanovenie zmluvy, ktoré obsahuje informáciu, ktorá sa podľa osobitného zákona nesprístupňuje. Navrhovatelia namietajú, že uvedené vymedzenie je veľmi vágne a do budúcnosti bude vyvolávať právnu neistotu účastníkov zmluvy. Účastník zmluvy, najmä pokiaľ nejde o povinnú osobu, bude vždy v stave právnej neistoty, či ním uzavretá zmluva je podriadená režimu podľa § 47a ods. 3 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ k zverejneniu takejto zmluvy nedôjde a po uplynutí lehoty troch mesiacov od uzatvorenia zmluvy vzniknú pochybnosti o tom, či má byť zmluva podriadená režimu podľa ust. § 47a ods. 3 Občianskeho zákonníka, vzniká riziko, že takáto zmluva bude sankcionovaná zdanlivosťou podľa ust. § 47a ods. 4 Občianskeho zákonníka.»

V ďalšej časti svojho návrhu skupina poslancov po analýze relevantnej judikatúry ústavného súdu poukazuje na skutočnosť, že v danom prípade „*orgán verejnej moci v postavení subjektu povinného zverejniť povinne zverejňovanú zmluvu a teda rozhodnúť o jej zverejnení alebo nezverejnení, nie je v rovnakom postavení ako druhý účastník zmluvy (subjekt súkromného práva), ktorý takúto kompetenciu nemá...*

Napadnuté ustanovenia popierajú princíp právnej istoty a legitímnych očakávaní, nakoľko premietnutím normy verejného práva do základného kódexu práva súkromného dochádza k nerovnomernému postaveniu účastníkov zmlúv, ktoré naplňajú znaky povinne zverejňovaných zmlúv, čím môže dôjsť k výraznému zásahu do slobody prejavu subjektu pri uzatváraní zmluvy. Subjekt súkromnoprávneho charakteru uzatvárajúci zmluvu so subjektom, v ktorom má majetkovoprávnu účasť štát, je až do času zverejnenia takejto zmluvy v pochybnostiach, či účinky takejto zmluvy vôbec nastanú a to dokonca pod hrozbou nulitnosti jeho prejavu vôle...“.

V záverečnej časti svojho návrhu skupina poslancov zdôrazňuje, že „*cieľ zákonodarcu zaviesť transparentné a hospodárne nakladanie s verejným majetkom a s verejnými prostriedkami je legitímny. Z uvedeného dôvodu navrhovatelia nenamietajú proti zverejňovaniu zmlúv, čo je v tomto kontexte prirodzený spôsob priblíženia sa k tomuto cieľu. Podmieňovať nadobudnutie účinnosti zmlúv ako inštitútu súkromného práva zverejnením a sankcionovať absenciu zverejnenia nulitnosťou právneho úkonu je však*

v tomto kontexte nepochopením základných inštitútov súkromného a verejného práva a ich vzájomnej previazanosti. Zákonodarca by mal absenciu zverejnenia zmluvy sankcionovať len vo vzťahu k osobe povinnej (pokuty) a neuplatňovať sankciu (nulitosť) voči obom účastníkom zmluvného vzťahu, z ktorých jeden porušenie právnej povinnosti nespôsobil, nakoľko zverejnenie zmluvy nie je jeho povinnosťou.“

Na základe uvedenej argumentácie sa skupina poslancov domáha, aby ústavný súd o jej návrhu nálezom takto rozhodol:

„Ustanovenie § 47a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení zákona, č. 546/2010 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, nieje v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky.“

II.

Dňa 27. apríla 2011 bolo ústavnému súdu doručené podanie právneho zástupcu skupiny poslancov označené ako „*Späťvzatie návrhu*“, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Týmto, v súlade s ust. § 96 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 31a zákona č. 38/1993 Z. z... návrh zo dňa 5. 4. 2011, vedený pod sp. zn. RVP 810/2011 berieme v celom rozsahu späť a žiadame, aby Ústavný súd Slovenskej republiky konanie v predmetnej veci zastavil.“

Podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku alebo Trestného poriadku.

Ústavný súd konštatuje, že citované ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a zákona o ústavnom súde zakladajú jeho oprávnenie zastaviť konanie o návrhu skupiny poslancov, čo vyplýva aj z jeho doterajšej judikatúry, podľa ktorej sa s výnimkou konania o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na všetky ďalšie konania vedené pred ústavným súdom na späťvzatie návrhu primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (m. m. PL. ÚS 17/99).

Zároveň však ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej „späťvzatie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov nie je úkonom, ktorému sa v konaní pred ním priznávajú automaticky účinky vedúce k zastaveniu konania. Potvrdzuje to aj judikatúra ústavného súdu, ktorá obsahuje nielen súhlas so späťvzatím návrhu, ale aj nesúhlas s takýmto dispozitívnym úkonom navrhovateľa.“ (PL. ÚS 14/02, m. m. PL. ÚS 21/06). Ústavný súd napr. späťvzatie návrhu nepripustil v konaní vedenom pod sp. zn. PL. ÚS 16/09 s poukazom na to, že „rešpektovanie vôle navrhovateľa, teda dispozičnej zásady, v konaní pred ústavným súdom by išlo na úkor ochrany ústavnosti v zmysle čl. 124 ústavy“.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd preskúmal návrh skupiny poslancov, predovšetkým argumentáciu, z ktorej skupina poslancov vyvodzuje svoj právny názor o nesúlade § 47a Občianskeho zákonníka s ustanoveniami čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy, a na tomto základe dospel k záveru, že v danom prípade zastavenie konania nebude na úkor ochrany ústavnosti. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že zastavenie konania netvorí prekážku veci rozhodnutej pre prípadný iný návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy v tej istej veci (m. m. PL. ÚS 21/06).

Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. júna 2011